

Lieta C-403/03

Egon Schempp

pret

Finanzamt München V

(Bundesfinanzhof l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Eiropas Savien?bas pilson?ba – EKL 12. pants un 18. pants – Ien?kuma nodoklis – Uzturl?dzek?u, ko V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? savai bijušajai dz?vesbiedrei Austrij?, atskait?šana no aplikamajiem ien?kumiem – Pier?d?jums par uzturl?dzek?u aplikšanu ar nodokli šaj? dal?bvalst?

?ener?ladvok?ta L. A. H?lhuda [L. A. Geelhoed] secin?jumi, sniegti 2005. gada 27. janv?r?

Tiesas spriedums (virspal?ta) 2005. gada 12. j?lij?

Sprieduma kopsavilkums

1. *Eiropas Savien?bas pilson?ba — L?guma noteikumi — Materi?l? piem?rošanas joma — Piln?b? iekš?ju situ?ciju izsl?gšana — Nodok?u tiesiskais regul?jums par uzturl?dzek?u atskait?šanu no aplikamajiem ien?kumiem — Cit? dal?bvalst? dz?vojošam sa??m?jam samaks?tu uzturl?dzek?u nodok?u rež?ma ?emšana v?r? — Piln?b? iekš?jas situ?cijas neesam?ba*

(EKL 17. pants)

2. *Eiropas Savien?bas pilson?ba — Vienl?dz?ga attieksme — Diskrimin?cija pilson?bas d?? — Ties?bas uz br?vu p?rvietošanas un uztur?šanas dal?bvalstu teritorij? — Valsts tiesiskais regul?jums, kas cit? dal?bvalst? dz?vojošam sa??m?jam samaks?to uzturl?dzek?u atskait?jumu no aplikamajiem ien?kumiem pak?rto to aplikšanai ar nodokli šaj? dal?bvalst? — Pie?aujam?ba*

(EKL 12. pants un EKL 18. panta 1. punkts)

1. EKL 17. pant? noteikt?s Savien?bas pilson?bas m?r?is nav paplašin?t L?guma materi?l?s piem?rošanas jomu un attiecin?t to uz iekš?j?m situ?cij?m, kam nav nek?das saist?bas ar Kopienu ties?b?m. Dal?bvalsts pilso?a situ?cija, kur? viš? nav izmantojis ties?bas uz br?vu p?rvietošanas, š? fakta d?? vien tom?r nevar?tu tikt piel?dzin?ta piln?b? iekš?jai situ?cijai.

Valsts nodok?u tiesiskais regul?jums, kas ar m?r?i noteikt, vai ir atskait?mi uzturl?dzek?i, ko attiec?gaj? dal?bvalst? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? sa??m?jam, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, ?em v?r? šo uzturl?dzek?u nodok?u rež?mu š? sa??m?ja dz?vesvietas dal?bvalst?; sa??m?ja ties?bu br?vi p?rvietoties un uztur?ties cit? dal?bvalst? saska?? ar EKL 18. pantu izmantošana ietekm? ties?bas uz atskait?jumiem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?.

Š?du situ?ciju l?dz ar to nevar uzskat?t par iekš?ju situ?ciju, kurai nav nek?das saist?bas ar Kopienu ties?b?m.

(sal. ar 20., 22., 24. un 25. punktu)

2. EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka dalībvalstīs dzimšanas nodokļu maksātājs nevar saskaņot ar valsts tiesisko regulējumu atskaitīt no saviem šajās valstīs apliekamajiem ienākumiem uzturēdzekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajam dzīvesbiedram, kas dzīvo citā dalībvalstī, kur šādi uzturēdzekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijušais dzīvesbiedrs dzīvotu tajā pašā dalībvalstī.

EKL 12. pants neattiecas uz atšķirīgu attieksmi, kas varētu rasties attiecībā pret personām un uzņēmumiem, kas ir pakārti Kopienas jurisdikcijai, starp dalībvalstīm pastāvošo atšķirību dēļ tiktāl, ciktāl šīs atšķirības ietekmē visas personas, uz kurām tās attiecas, saskaņot ar objektīviem kritērijiem un neskatoties uz pilsonību.

Līgums negarantē Savienības pilsonim to, ka viņa darbības pārcelšana uz citu dalībvalsti nevis to, kur viņš dzimojis, līdz tam, neietekmēs aplikšanu ar nodokļiem. Ēmot vērā starp dalībvalstīm pastāvošās normu atšķirības šajā jautājumā, šāda pārcelšana saistībā ar netiešo aplikšanu ar nodokļiem atkarībā no apstākļiem pilsonim var būt vairāk vai mazāk izdevīga vai neizdevīga. Šis princips piemērojams *a fortiori* tādai situācijai, kur attiecīgā persona pati neizmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, bet apgalvo, ka ir cietis no atšķirīgas attieksmes pēc tam, kad viņa bijušais dzīvesbiedrs ir pārcēlies uz dzīvi citā dalībvalstī.

(sal. ar 34., 45.–47. punktu un rezolūciju daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 12. jūlijā (*)

Eiropas Savienības pilsonība – EKL 12. pants un 18. pants – Ienākuma nodoklis – Uzturēdzekļi, ko Vācijā dzimšanas nodokļu maksātājs maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei Austrijā, atskaitīšana no apliekamajiem ienākumiem – Pierādījums par uzturēdzekļu aplikšanu ar nodokli šajās dalībvalstīs

Lieta C-403/03

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2003. gada 22. jūlijā un Tiesreģistrāts 2003. gada 29. septembrī, tiesvedībā

Egon Schempp

pret

Finanzamt München V.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [V. Skouris], palātu priekšsēdētāji P. Jāns [P. Jann], K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans] un A. Rosā [A. Rosas], tiesneši K. Gulmans [C. Gulmann

], Ž. P. Puisošs [J. P. Puissochef], A. La Pergola [A. La Pergola], R. Šintgens [R. Schintgen], N. Kolnerika [N. Colneric], J. Kluška [J. Kluška], U. Lehmušs [U. Löhmušs], E. Levits un A. O'K'fs [A. Ó Caoimh] (referents),

enerģadvokāts L. A. Hēlhušs [L. A. Geelhoed],

sekretārs R. Grass [R. Grass],

emot vārā rakstveida procesu,

emot vārā atsvērumus, ko sniedz:

– Šempa [Schempp] vārā – J. Zēsts [J. Seest], *Rechtsanwalt*,

– Vēcijas valdības vārā – V. D. Plesings [W. D. Plessing] un A. Tēmane [A. Tiemann], pārstāji,

– Nēderlandes valdības vārā – H. H. Sevenstere [H. G. Sevenster] un K. A. H. ten Dama [C. A. H. ten Dam], pārstāves,

– Eiropas Kopienu Komisijas vārā – K. Gross [K. Gross] un R. Liļs [R. Lya], pārstāji,

noklausījies enerģadvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 27. janvārā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 12. panta un EKL 18. panta interpretāciju.

2 Šis līgums ir iesniegts sakarā ar tiesvedību starp Šempu un Minhenes Finanšu pārvaldi [Finanzamt München V] (turpmāk tekstā – "Finanšu pārvalde") sakarā ar Finanšu pārvaldes atteikumu uzskatīt uzturlīdzekļus, ko Šemps maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, par pašiem izdevumiem, kas atskaitāmi no ienākumiem, kas apliekami ar ienākumu nodokli.

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Likuma par ienākuma nodokli [Einkommensteuergesetz] (turpmāk tekstā – "EStG") 10. panta 1. panta 1. apakšpunktā šādi izdevumi, ja tie nav ne darbības izdevumi, ne reklāmas izdevumi, ir "paši izdevumi":

"Uzturlīdzekļi, ko maksā dzīvesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi, vai bijušajam dzīvesbiedram, kam piemēro neierobežotu ienākuma nodokļa maksāšanas pienākumu, ja uzturlīdzekļu maksātājs ar uzturlīdzekļu saņēmēja piekrišanu par to iesniedz līgumu, līdz DEM 27 000 apmērā kalendārā gada laikā. Līgumu var iesniegt tikai par vienu kalendārā gadu, un tas nevar tikt atsaukts [...]"

4 Saskaņā ar EStG 22. panta 1.a punktu summas, ko uzturlīdzekļu maksātājs var atskaitīt no ienākumiem, kēst par uzturlīdzekļu saņēmēja apliekamo ienākumu saskaņā ar tās saukto "atbilstības" principu. Atskaitījums, ko šis maksātājs var veikt, nav atkarīgs no nosacījuma, vai saņēmējs tiešām maksā nodokli par šīm summām. Tomēr gadījumā, ja saņēmējam ir jāmaksā nodokļi par saņemtajiem uzturlīdzekļiem, saskaņā ar civiltiesībām samaksāt šo nodokli ir uzturlīdzekļu maksātāja pienākums.

5 Saskaņā ar *ESStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu:

“Uzturēdzekļi, kas samaksēti bijušajam dzīviesbiedram vai dzīviesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi (10. panta 1. punkta 1. apakšpunkts), arī ir atskaitēmi kā speciāli izdevumi, ja saņēmējam netiek piemērots neierobežota ienākuma nodokļa maksāšanas pienākums. Ar nosacījumu, ka saņēmēja uzturēšanas vietai vai pastāvīgajai dzīvesvietai ir jāatrodas citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, attiecībā uz kuru piemēro Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, teritorijā. Saņēmēja rēķinā nonākušo uzturēdzekļu aplikšanu ar nodokļiem turklāt jāpierāda ar valsts kompetentās nodokļu iestādes apliecinājumu [...]”

6 Atbilstoši *ESStG* 52. panta 2. punktam šā norma ir jāpiemēro Austrijā, sākot ar 1994. gada 1. janvāri šā valsts pievienojās Līgumam par Eiropas Ekonomikas zonu.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

7 Šemps, Vācijas pilsonis, kas dzīvo Vācijā, pēc šīrīšanas maksā uzturēdzekļus savai bijušajai dzīviesbiedrei, Austrijas iedzīvotājam.

8 Deklarācija par 1994.–1997. gadu Šemps centās atskaitīt šos uzturēdzekļus atbilstoši *ESStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta pirmajam un otrajam teikumam. Tomēr paziņojumā par 1994.–1997. gada ienākumu aplikšanu ar nodokli Finanšu pārvalde noraidīja šādu atskaitījumu, pamatojot šo noraidījumu ar to, ka tā nav saņemusi Austrijas nodokļu iekasāšanas iestāžu apliecinājumu, kas pierādītu, ka Šempa bijusī dzīviesbiedre Austrijā ir nomaksājusi nodokļus par šiem uzturēdzekļiem, kā paredz šā panta 1. punkta 1. apakšpunkts.

9 Šajā lietā Šemps nespēja iesniegt šādu apliecinājumu, jo Austrijas nodokļu tiesības neparedz aplikēt ar nodokli uzturēdzekļus un neaizliedz tos atskaitīt. No lietas materiāliem tomēr izriet, ka Šemps varētu atskaitīt visus uzturēdzekļus, ko viņš samaksāja savai bijušajai dzīviesbiedrei, ja viņa dzīvotā Vācijā. Saistībā ar bijušo dzīviesbiedri – viņai šādu gadījumā nebūtu jāmaksā nodokļi par šiem uzturēdzekļiem, jo viņas ienākumi ir zemi par Vācijā aplikamo minimumu.

10 Uzskatot, ka attiecīgā Vācijas noteikumi nav saderīgi ar EKL 12. pantu un EKL 18. pantu, Šemps pārsūdzēja Finanšu pārvaldes paziņojumu par aplikšanu ar nodokļiem. Ar 1999. gada 27. jūlija lēmumu Finanšu pārvalde viņa sūdzību noraidīja.

11 Pēc tam kad *Finanzgericht München* (Minhenes Finanšu tiesa) noraidīja Šempa sūdzību par šo lēmumu, Šemps iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Uzskatot, ka šā prāva ir par Kapienu tiesību interpretāciju, *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu divus prejudiciālus jautājumus:

“ 1. Vai EKL 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaizliedz piemērot *ESStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturēdzekļus, kas samaksēti tādai bijušajai dzīviesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut gan viņam būtu tādās tiesībās, ja uzturēdzekļu saņēmēja dzīvotā Vācijā?

2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu negatīva: vai EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaizliedz piemērot *ESStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturēdzekļus, kas samaksēti tādai bijušajai dzīviesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut arī viņam

b?tu t?das ties?bas, ja uztur?dzek?u sa??m?js dz?votu V?cij??”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

12 Ar uzdotajiem jaut?jumiem iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai EKL 12. panta pirmo da?u un EKL 18. panta 1. punktu j?interpret? t?d?j?di, ka tie nepie?auj to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js nevar saska?? ar pamata liet? apl?kotajiem valsts ties?bu aktiem atskait?t no saviem šaj? dal?bvalst? apliekamajiem ien?kumiem uztur?dzek?us, kas samaks?ti Austrij? dz?vojošam bijušajam dz?vesbiedram, kaut ar? š?das ties?bas vi?am b?tu, ja bijušais dz?vesbiedrs v?l dz?votu V?cij?.

13 Vispirms ir j?p?rbauda, vai situ?cij?, kas ir pamata pr?vas pamat?, ir j?piem?ro Kopienu ties?bas.

14 Šaj? sakar? ir j?atg?dina, ka EKL 12. panta pirm? da?a, piem?rojot L?gumu un neskarot taj? paredz?tos noteikumus, aizliedz jebk?du diskrimin?ciju pilson?bas d??.

15 Lai noteiktu jomu, kur? š? panta izpratn? L?gumu piem?ro, šis pants ir j?lasa kopsakar? ar L?guma noteikumiem par Savien?bas pilson?bu. Savien?bas pilso?a statusa m?r?is ir b?t dal?bvalstu pilso?u pamatstatusam, kas ?auj dal?bvalstu pilso?iem, kas atrodas t?d? paš? situ?cij?, neatkar?gi no to pilson?bas un neskarot šaj? sakar? skaidri paredz?tos iz??mumus, baud?t t?du pašu tiesisko attieksmi (2001. gada 20. septembra spriedums liet? C?184/99 *Grzelczyk, Recueil*, I?6193. lpp., 30. un 31. punkts; 2003. gada 2. oktobra spriedums liet? C?148/02 *Gracia Avello, Recueil*, I?11613. lpp., 22. un 23. punkts, un 2005. gada 15. marta spriedums liet? C?209/03 *Bidar, Kr?jums*, I?2119. lpp., 31. punkts).

16 Saska?? ar EKL 17. panta 1. punktu ikviena persona, kam ir k?das dal?bvalsts pilson?ba, ir Savien?bas pilsonis. B?dams V?cijas pilsonis, Šemps t?d?j?di bauda š?du statusu.

17 K? Tiesa jau ir nospriedusi, EKL 17. panta 2. punkts Savien?bas pilso?a statusam uzliek L?gum? noteiktos pien?kumus un pieš?ir noteikt?s ties?bas, tai skait? ties?bas atsaukties uz EKL 12. pantu vis?s Kopienu ties?bu *ratione materiae* piem?rošanas jom?s (skat. 1998. gada 12. maija spriedumu liet? C?85/96 *Martínez Sala, Recueil*, I?2691. lpp., 62. punkts).

18 Š?s situ?cijas it seviš?i ietver t?s situ?cijas, kas attiecas uz L?gum? garant?to pamatbr?v?bu izmantošanu, un t?s, kas attiecas uz p?rvietošan?s br?v?bas un uztur?šan?s dal?bvalsts teritorij? br?v?bas, ko pieš?ir EKL 18. pants (iepriekš min?tais spriedums *Bidar*, 33. punkts), izmantošanu.

19 Lai gan ar? pašreiz?j? Kopienu ties?bu st?vokl? tieš? aplikšana ar nodok?iem ir dal?bvalstu kompetenc?, tas nemazina apst?kli, ka dal?bvalst?m š? kompetence j??steno, iev?rojot Kopienu ties?bas, it seviš?i L?guma noteikumus par katram Savien?bas pilsonim atz?taj?m ties?b?m br?vi p?rvietoties un uztur?ties dal?bvalstu teritorij?, un t?gad j?atturas no visa veida atkl?tas vai sl?ptas diskrimin?cijas pilson?bas d?? (šaj? sakar? skat. 1995. gada 14. febru?ra spriedumu liet? C?279/93 *Schumacker, Recueil*, I?225. lpp., 21. un 26. punkts, un 2002. gada 12. decembra spriedumu liet? C?385/00 *de Groot, Recueil*, I?11819. lpp., 75. punkts).

20 Tom?r no judikat?ras izriet ar?, ka EKL 17. pant? noteikt?s Savien?bas pilson?bas m?r?is nav paplašin?t L?guma materi?l?s piem?rošanas jomu un attiecin?t to uz iekš?j?m situ?cij?m, kam nav nek?das saist?bas ar Kopienu ties?b?m (1997. gada 5. j?nija spriedums apvienotaj?s liet?s C?64/96 un C?65/96 *Uecker un Jacquet, Recueil*, I?3171. lpp., 23. punkts, un iepriekš min?tais spriedums *Garcia Avello*, 26. punkts).

21 K? uzskata V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, pamata pr?va attiecas uz š?du situ?ciju. Lietas dal?bnieks, kas pamatojas uz EKL 12. pantu, šaj? gad?jum? Šemps, nav izmantojis savas EKL 18. pant? paredz?t?s ties?bas uz br?vu p?rvietošanos. Tiesa, vi?a bijus? dz?vesbiedre ir izmantojusi š?s ties?bas. Tom?r š? lieta nav par š?s personas, bet gan par Šempa aplikšanu ar nodok?iem. V?cijas vald?ba t?d?j?di konstat?, ka šaj? liet? V?cijas Federat?vajai Republikai vien?gais ?r?jais elements ir apst?klis, ka Šemps maks? uzturl?dzek?us cit? dal?bvalst? dz?vojošai personai. T? k? uzturl?dzek?i nek?di neietekm? pre?u un pakalpojumu tirdzniec?bu Kopien?, EKL 12. pants uz šo situ?ciju neattiecas.

22 Šaj? sakar? ir j?atz?m?, ka pret?ji tam, ko nor?da V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, dal?bvalsts pilso?a, t?da k? Šempa, situ?cija, kur? vi?š nav izmantojis ties?bas uz br?vu p?rvietošanos, š? fakta d?? vien nevar?tu tikt piel?dzin?ta piln?b? iekš?jai situ?cijai (šaj? sakar? skat. 2004. gada 19. oktobra spriedumu liet? C?200/02 *Zhu* un *Chen*, Kr?jums, I?9925. lpp., 19. punkts).

23 Lai ar? ir taisn?ba, ka Šemps nav izmantojis š?s ties?bas, tom?r nav str?da par to, ka vi?a bijus? dz?vesbiedre, nodibinot dz?vesvietu Austrij?, ir izmantojusi EKL 18. pant? visiem Savien?bas pilso?iem pieš?irt?s ties?bas br?vi p?rvietoties un uztur?ties citas dal?bvalsts teritorij?.

24 Tom?r – k? to b?t?b? ir nor?d?jis ?ener?ladvok?ts secin?jumu 19. punkt? – t? k? ar m?r?i noteikt, vai ir atskait?mi uzturl?dzek?i, ko V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js maks? sa??m?jam, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, pamata pr?v? apl?kotie valsts ties?bu akti ?em v?r? šo uzturl?dzek?u nodok?u rež?mu sa??m?ja dz?vesvietas dal?bvalst? – Šempa bijuš?s dz?vesbiedres ties?bu br?vi p?rvietoties un uztur?ties cit? dal?bvalst? saska?? ar EKL 18. pantu izmantošana ietekm? vi?as bijuš? dz?vesbiedra iesp?ju no saviem aplikamajiem ien?kumiem V?cij? atskait?t uzturl?dzek?us, ko vi?š tai maks?.

25 No visa iepriekš min?t? izriet, ka, t? k? Šempa bijus? dz?vesbiedre izmanto Kopien? ties?bu pieš?irt?s ties?bas, kas ietekm? pras?t?ja pamata pr?v? ties?bas uz atskait?jumiem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?, š?du situ?ciju nevar uzskat?t par iekš?ju situ?ciju, kurai nav nek?das saist?bas ar Kopien? ties?b?m.

26 L?dz ar to ir j?p?rbauda, vai EKL 12. pants un EKL 18. pants liedz V?cijas nodok?u iest?d?m atteikt atskait?t uzturl?dzek?us, ko Šemps maks? savai bijušajai dz?vesbiedrei, kura dz?vo Austrij?.

Par EKL 12. panta piem?rošanu

27 Šaj? liet? nav str?da par to, ka gad?jum?, ja Šempa bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?, Šempam b?tu ties?bas atskait?t tai samaks?tos uzturl?dzek?us. Tom?r, t? k? vi?a dz?vo Austrij?, V?cijas nodok?u iest?des liedza Šempam veikt š?du atskait?jumu.

28 Saska?? ar past?v?go judikat?ru EKL 12. pant? paredz?tais nediskrimin?cijas princips prasa, lai sal?dzin?m?s situ?cij?s neb?tu atš?ir?gas attieksmes, ja vien š?da attieksme nav objekt?vi attaisnojama (skat. 1997. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?354/95 *National Farmers' Union* u.c., *Recueil*, I?4559. lpp., 61. punkts).

29 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai Šempa, kurš maksā uzturēdzekļus savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, bez tiesībām atskaitīt šīs summas ienākumu nodokļa deklarācijā, situāciju varētu pielīdzināt tādās personas situācijai, kura šāds maksājums veic bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Vācijā, un bauda šo nodokļu priekšrocību.

30 Šajā sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar EStG 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta trešo teikumu Vācijā uzturēdzekļiem, ko šajā dalībvalstī dzīvojošs nodokļu maksātājs maksā samājam, kurš dzīvo citā dalībvalstī, piemēro šādu atskaitīšanu, ja šie uzturēdzekļi šajā citā dalībvalstī tiek aplikti ar nodokli.

31 No tā izriet, ka, tā kā pamata prāvā uzturēdzekļi bijušās Šempa dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī ar nodokļiem netiek aplikti, Šempam nebija tiesību atskaitīt šos uzturēdzekļus no saviem ienākumiem Vācijā.

32 Tādējādi ir skaidrs, ka nelabvēlīgo attieksmi, uz ko pamatojas Šemps, patiesībā izraisa apstākļi, saskaņā ar kuru viņa bijušās dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī nodokļu sistēmā, ko piemēro attiecībā uz uzturēdzekļiem, atšķiras no Šempa dzīvesvietas dalībvalsts [nodokļu] sistēmas.

33 Kā to norāda Nīderlandes valdība, ja bijusī dzīvesbiedre būtu izvēlējusies dzīvot dalībvalstī, kurā uzturēdzekļus, pretēji situācijai, kāda ir Austrijā, apliktu ar nodokļiem, kā tas ir Nīderlandē, Šempam saskaņā ar valsts tiesību aktiem, par kuriem ir šā lieta, būtu tiesības atskaitīt bijušajai dzīvesbiedrei veiktos maksājumus.

34 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka EKL 12. pants neattiecas uz atšķirīgu attieksmi, kas varētu rasties attiecībā pret personām un uzņēmumiem, kas ir pakāuti Kopienas jurisdikcijai, starp dalībvalstīm pastāvošo atšķirību dēļ, ciktāl šīs atšķirības ietekmē visas personas, uz kurām tās attiecas, saskaņā ar objektīviem kritērijiem un neskatoties uz pilsonību (šajā sakarā skat. 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-137/00 *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, *Recueil*, I-7975. lpp., 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 No tā izriet, ka pretēji tam, ko norāda Šemps, uzturēdzekļu maksājums samājam, kas dzīvo Vācijā, nevar tikt pielīdzināts šādu uzturēdzekļu maksājumam samājam, kurš dzīvo Austrijā. Šo uzturēdzekļu samājs attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem jebkurā no šīm divām situācijām ir pakāauts atšķirīgām nodokļu regulājumam.

36 Tātad ir jākonstatē – tas, ka saskaņā ar EStG 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt savam bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, samaksātus uzturēdzekļus – nerada diskrimināciju attieksmi EKL 12. panta izpratnē.

37 Kā uzskata Šemps, šajā lietā pret viņu vērstā nevienlīdzīgā attieksmē tomēr rodas tādēļ, ka, lai arī Vācijā dzīvojošai personai samaksātu uzturēdzekļu atskaitīšana nav pakārtota tam, vai šā persona ir samaksājusi nodokļus, šāda nodokļu samaksa tiek prasīta, lai iegūtu tiesības atskaitīt uzturēdzekļus, kas ir samaksāti personai, kas dzīvo citā dalībvalstī.

38 Šaj? sakar? tom?r ir j?atg?dina, ka š?s lietas ietvaros iesniedz?jtiesa Tiesai tikai jaut?, vai Kopien? ties?bas nepie?auj to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js nevar atskait?t uzturl?dzek?us, ko vi?š maks? Austrij? dz?vojošai bijušajai dz?vesbiedrei. T?gad, lai sniegtu valsts tiesai interpret?ciju, kas b?tu noder?ga pamata pr?vas izlemšanai, ir j?konstat?, ka Šempa nor?d?t? probl?ma par to, ka, ja uzturl?dzek?i tiek maks?ti sa??m?jam, kurš dz?vo cit? dal?bvalst?, šie uzturl?dzek?i tiek aplikti ar nodokli, šaj? liet? nerodas, jo ir zin?ms, ka Austrij? uzturl?dzek?i netiek aplikti ar nodokli.

39 Saist?b? ar neapstr?d?to apst?kli, saska?? ar kuru gad?jum?, ja Šempa bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?, Šempam b?tu ties?bas atskait?t uzturl?dzek?us, ko vi?š maks?, neatkar?gi no t?, ka šie uzturl?dzek?i š?d? gad?jum? netiktu aplikti ar nodokli, jo vi?a bijuš?s dz?vesbiedres ien?kumi V?cij? nor?d?taj? period? saska?? ar V?cijas nodok?u ties?b?m ir zem?ki par aplikamo minimumu, tas neliek apšaub?t secin?jumu š? sprieduma 36. punkt?. K? pareizi nor?da Eiropas Kopien? Komisija, uzturl?dzek?u neaplikšana ar nodokli V?cij? š? iemesla d?? nevar tikt piel?dzin?ta š?du uzturl?dzek?u neaplikšanai ar nodokli Austrij? t?d??, ka šaj? dal?bvalst? tie visp?r netiek aplikti ar nodokli, jo fisk?l?s sekas, kas attiec?b? uz ien?kumu aplikšanu izriet no katras no š?m situ?cij?m, attiec?gajam nodok?u maks?t?jam atš?iras.

Par EKL 18. panta piem?rošanu

40 Ir j?nor?da, ka saska?? ar EKL 18. panta 1. punktu “[i]kvienam Savien?bas pilsonim ir ties?bas br?vi p?rvietoties un dz?vot dal?bvalst?s, iev?rojot [...] L?gum? noteiktos ierobežojumus un nosac?jumus, k? ar? ?stenošanai paredz?tos pas?kumus”.

41 K? dal?bvalsts pilsonim un attiec?gi Savien?bas pilsonim Šempam ir ties?bas atsaukties uz šo normu.

42 Savos apsv?rumos Šemps nor?da, ka EKL 18. panta 1. punkts aizsarg? ne tikai ties?bas uz br?vu p?rvietošanas un ties?bas iek?rtoties cit?s dal?bvalst?s, bet ar? ties?bas izv?l?ties dz?vesvietu. Vi?š uzsver, ka, t? k? uzturl?dzek?i nav atskait?mi no aplikamajiem ien?kumiem, ja to sa??m?js dz?vo cit? dal?bvalst?, šis sa??m?js var non?kt noteikta spiediena ietekm?, kas to stimul? neatst?t V?ciju, t?d?j?di radot EKL 18. panta 1. punkt? garant?to ties?bu izmantošanas ierobežojumus. Šis spiediens var ?oti skaidri izpausties br?d?, kad tiek noteikts uzturl?dzek?u apm?rs, jo š?da noteikšana notiek, ?emot v?r? aplikšanas ar nodok?iem sekas.

43 Šaj? sakar? ir j?konstat?, ka, t?pat k? to uzsver V?cijas vald?ba un N?derlandes vald?ba, k? ar? Komisija, attiec?g?s valsts ties?bas nek?di nekav? Šempa k? Savien?bas pilso?a ties?bas p?rvietoties un uztur?ties cit?s dal?bvalst?s saska?? ar EKL 18. panta 1. punktu.

44 Ir taisn?ba – k? ir nor?d?ts – ka vi?a bijuš?s dz?vesbiedres dz?vesvietas p?rcelšana uz Austriju Šempam rad?ja nelabv?l?gas sekas attiec?b? uz aplikšanu ar nodok?iem vi?a dz?vesvietas dal?bvalst?.

45 Tom?r Tiesa jau ir spriedusi, ka L?gums negarant? Savien?bas pilsonim to, ka vi?a darb?bas p?rcelšana uz citu dal?bvalsti nevis to, kur? vi?š dz?voja l?dz tam, neietekm?s aplikšanu ar nodok?iem. ?emot v?r? starp dal?bvalst?m past?voš?s normu atš?ir?bas šaj? jaut?jum?, š?da p?rcelšana saist?b? ar netiešo aplikšanu ar nodok?iem atkar?b? no apst?k?iem pilsonim var b?t vair?k vai maz?k izdev?ga vai neizdev?ga (šaj? sakar? skat. 2004. gada 15. j?lija spriedumu liet? C?365/02 *Lindfors*, Kr?jums, l?7183. lpp., 34. punkts).

46 Šis princips piem?rojams *a fortiori* t?dai situ?cijai k? pamata pr?v?, kur? attiec?g? persona pati neizmanto savas ties?bas br?vi p?rvietoties, bet apgalvo, ka ir cietis no atš?ir?gas attieksmes

p?c tam, kad vi?a bijus? dz?vesbiedre ir p?rc?lusies uz dz?vi cit? dal?bvalst?.

47 Šajos apst?k?os uz uzdotajiem jaut?jumiem ir j?atbild, ka EKL 12. panta pirm? da?a un EKL 18. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie neaizliedz to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js nevar saska?? ar valsts tiesisko regul?jumu, t?du k? tas, uz ko atsaucas pamata pr?v?, atskait?t no saviem šaj? valst? apliekamajiem ien?kumiem uzturl?dzek?us, kas tiek maks?ti vi?a bijušajai dz?vesbiedrei, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, kur? š?di uzturl?dzek?i netiek aplikti ar nodokli, kaut ar? vi?am b?tu š?das ties?bas, ja bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?.

Par ties?šan?s izdevumiem

48 Attiec?b? uz lietas dal?bniekiem pamata pr?v? š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Ties?šan?s izdevumi, kas radušies saist?b? ar apsv?rumu iesniegšanu Tiesai, iz?emot tos, kuri radušies min?tajiem lietas dal?bniekiem, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (virspal?ta) nospriež:

EKL 12. panta pirm? da?a un EKL 18. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie neaizliedz to, ka V?cij? dz?vojošs nodok?u maks?t?js saska?? ar valsts tiesisko regul?jumu, t?du k? tas, uz ko atsaucas pamata pr?v?, nevar atskait?t no saviem šaj? valst? apliekamajiem ien?kumiem uzturl?dzek?us, kas tiek maks?ti vi?a bijušajai dz?vesbiedrei, kas dz?vo cit? dal?bvalst?, kur? š?di uzturl?dzek?i netiek aplikti ar nodokli, kaut ar? vi?am b?tu š?das ties?bas, ja bijus? dz?vesbiedre dz?votu V?cij?.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – v?cu.